

בין רגישות חברתית למעורבות חברתית

מטרות

- לסייע למשתתפים לבחון היבטים שונים של מעורבות חברתית.
- לסייע למשתתפים למקם את עצמם על הרצף שבין רגישות חברתית למעורבות חברתית.

אוכלוסיית יעד: חטיבה עליונה.

משך הפעלה: 45 דקות.

עזרים: מקרן דיגיטלי ומחשב, דפי "אפשרויות תגובה" לדיון בקבוצות (נספח).

מהלך הפעילות

שלב א' - פתיחה במליאה

המנחה יכתוב על הלוח בגדול "מעורבות חברתית" ויבקש מכל משתתף לומר מהי מעורבות חברתית בעיניו ולהדגים.

שלב ב' - קבוצתי

המשתתפים יתחלקו לקבוצות בנות ארבעה משתתפים. כל קבוצה תקבל דף ובו תיאור מצבים חברתיים שונים. על חברי הקבוצה לנסות להחליט על תגובה נכונה לדעתם בכל אחד מהמצבים.

שלב ג' - במליאה

המנחה יבקש מכל קבוצה להציג את המצבים שהיא דנה בהם ולהתייחס בקצרה למצבים שהתעוררה מחלוקת בדבר התגובה הראויה להם.

שאלות לדיון

- לדעתכם, האם מצבים אלו מתארים מעורבות חברתית? הסבירו.

- האם במצבים דומים אתם נוהגים להגיב בדרך שאותה ציינתם כרצויה? נמקו. (חשוב להתייחס לפער בין הראוי בעינינו לבין העשייה שלנו בפועל.)
- האם התערבות לטובת מישהו מוכר נחשבת למעורבות חברתית? הסבירו.
- לדעתכם, מהי ערנות? האם היא נחשבת בעיניכם למעורבות חברתית?
- מעורבות חברתית כוללת רצף תגובות – מערנות ורגישות חברתית ועד עשייה למען האחר. האם אתם מסכימים להגדרה זו? נמקו.
- היכן הייתם ממקמים את עצמכם על רצף זה? הדגימו.

שלב ד' - במליאה

לסיום, המנחה יקרין את הסרטון "[התמורה למעשה טוב](#)".

נקודות לסיכום

- כל אחד יכול להשפיע.
- מעורבות גדולה מתחילה בדברים קטנים.
- יש דברים שאינם נמדדים בכסף, בפרסום וכד'.

נספח: אפשרויות תגובה

לפניכם תיאור מצבים שונים. עליכם לבחור בתגובה הנכונה לדעתכם בכל מצב.

אפשרויות תגובה	מצב
<p>א. אתה מעיר להם על מעשיהם ומנסה למנוע מהם להמשיך בהם.</p> <p>ב. אתה מסתלק מהמקום במהירות ומדווח מאוחר יותר למחנך.</p> <p>ג. אתה מסתלק מהמקום ולא ממשיך להתעסק בנושא.</p> <p>ד. אפשרות אחרת: _____</p>	<p>1. בסוף יום הלימודים, אתה רואה שני תלמידים בריונים הופכים את הפחים המלאים בחצר בית הספר. הם רואים אותך צופה ומביטים בך באיום.</p>
<p>א. אתם מציעים לאישה לעקוף אתכם בתור.</p> <p>ב. אתם מנסים להסיח את דעתו של התינוק שיפסיק לבכות.</p> <p>ג. אתם מנסים להתעלם מהבכי, לסיים את קנייתכם במהירות ולהמשיך בדרככם.</p> <p>ד. אפשרות אחרת: _____</p>	<p>2. אתה עומד עם חבר בתור לקופה מהירה לקנייה של שני מוצרים בלבד. אחריכם עומדת אישה עם תינוק שאינו מפסיק לבכות, עגלתה גדושה מוצרים. אתם מתלבטים אם לתת לה לעקוף אתכם בתור (מה שיעכב אתכם זמן ממושך).</p>
<p>א. אתם מעירים לאב על האלימות שהוא הפגין כלפי בנו.</p> <p>ב. אתם ממשיכים בדרככם ומחפשים שוטר או אדם בתפקיד ליידע אותו על המקרה.</p> <p>ג. אתם מעדיפים לא להתערב.</p> <p>ד. אפשרות אחרת: _____</p>	<p>3. אתה מטייל בחוף הים עם חבר. אתם נתקלים באב הצועק על בנו הצעיר. אתם נעצרים להסתכל ורואים את האב סוטר בחוזקה לבנו.</p>
<p>א. אתה מחליט בכל זאת לכתוב תגובה נגד הסרטון.</p> <p>ב. אתה מדווח על הסרטון לארגונים העוסקים במלחמה באנטישמיות.</p> <p>ג. אתה לא מגיב.</p> <p>ד. אפשרות אחרת: _____</p>	<p>4. אתה משוטט באינטרנט ונתקל בסרטון אנטישמי קשה. לא ברור לך מי העלה את הסרטון ואיך תתקבל תגובה מתנגדת. אתה פונה לאחיקר להתייעצות, והוא מייעץ לך לא להיכנס לפורומים מסוג זה.</p>

<p>5. אתה ממחר לשיעור אנגלית ורואה בדרך ילד נופל מאופניו ובוכה. אתה מעיף מבט ורואה שהוא לא נפגע בצורה רצינית.</p>	<p>א. אתה עוזר לו לאתר את הוריו ונשאר אתו עד שמגיע מישהו ממשפחתו. ב. אתה ניגש אליו, בודק שהוא לא נפצע בצורה רצינית וממשיך לדרכך. ג. אתה ממשיך לשיעור. ד. אפשרות אחרת: _____</p>
<p>6. מאיה החליטה להיות טבעונית באידאולוגיה. היא מנסה לשכנע את החברים להצטרף אליה ושולחת לך סרטונים קשים על התעללות בבעלי חיים.</p>	<p>א. אתה מנסה לדבר אתה על הנושא ולבקש שתפסיק לשלוח סרטונים קשים לצפייה ומסביר לה שהיא משלמת על כך מחיר חברתי. ב. אתה מוחק את הסרטונים ומתייחס אליה בסלחנות. ג. אתה חוסם אותה ברשת ומתרחק ממנה. ד. אפשרות אחרת: _____</p>
<p>7. אתה רואה שאפרת, בת כיתתך, הולכת ומרזה בצורה מדאיגה. אתה פונה אליה בניסיון לעזור, אבל היא הודפת את ניסיונות הקרבה וטוענת שהכול בסדר ושזה לא עניינך.</p>	<p>א. אתה ממשיך לנסות להתקרב אליה ולשכנע אותה לבקש עזרה. ב. אתה מדווח ליועצת בית הספר על מצבה. ג. אתה מכבד את בקשתה ולא ממשיך להתערב בעניינה. ד. אפשרות אחרת: _____</p>
<p>8. משפחתך יצאה לטייל בגליל וחיפשה מקום לפיקניק. הגעתם לחניון מסודר של קק"ל בדיוק כשמשפחה אחרת עוזבת את המקום. אתם רואים שבעת האריזה הם משאירים אחריהם לכלוך רב.</p>	<p>א. אתם מחליטים להעיר להם על התנהגותם ולבקש שיפנו את הכלוך. ב. אתם מחכים שיעזבו ומנקים אחריהם לפני שאתם מתמקמים במקום. ג. אתם מוותרים על המקום ומחליטים לחפש מקום אחר לפיקניק. ד. אפשרות אחרת: _____</p>